



ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola

Bezová 274, 460 14 Liberec

Identifikátor: 600 079 066

Termín konání orientační inspekce: 11. - 12. dubna 2002

Čj.	085 110/02-1075
Signatura	oh4av145

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Čtyřtřídní mateřská škola (MŠ) sídlí ve třech propojených budovách v okrajové části města. Třídy jsou umístěny ve dvou spojených jednopodlažních budovách. Třetí budova je samostatnou hospodářskou částí s centrální kuchyní, sklady, prádelnou a mandlem.

Každá třída tvoří uzavřený celek (třída, herna, sociální zázemí, přípravná kuchyňka, šatna). Herna slouží zároveň jako lehárny, což vyžaduje náročnou manipulaci s lehátko. Proti poslední inspekci došlo k výrazným pozitivním změnám. Rekonstrukce umývárny a WC pro děti přispěla ke zkvalitnění sociálního zázemí. Dětský nábytek motivuje k tvořivým hrám, způsob uspořádání umožňuje soukromí dětí.

Adaptací bývalé sušárny vznikla malá třída, která je využívána jako dětský klub.

Zahrada se dřevěným zahradním nábytkem skýtá možnosti rozmanitých her, svou rozlohou a členěním umožňuje pestré rekreační a relaxační činnosti ve všech ročních obdobích. Je udržovaná, dobře působí zatravněný porost s okrasnými dřevinami.

Zřizovatelem MŠ je Statutární město Liberec, Dr. E. Beneše 1, Liberec. Poslední zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo 1. 1. 2000. Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Kapacita mateřské školy je 110 dětí, provoz je od 6:30 do 16:30 hodin. Výchovně-vzdělávací práci zabezpečuje osm pedagogů s odpovídající pedagogickou způsobilostí.

V roce 1998 byly do MŠ převedeny děti ze dvou tříd ze zrušené MŠ v Konopné ulici. S dětmi přešly čtyři učitelky.

Inspekce byla zaměřena na zhodnocení úrovně a podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole. Hospitováno bylo ve všech třídách.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Učitelky v jednotlivých třídách plánují výchovně-vzdělávací činnost rozdílným způsobem. Vycházejí přitom ze svých dlouholetých zkušeností, zájmu, zaměření a schopností. K jednotlivým námětům mají shromážděný bohatý metodický materiál. Podkladem ke konkrétní práci je pedagogická diagnostika, prováděná rozdílným způsobem a s různou kvalitou zpětné vazby. V písemném zpracování některých tříd se objevily spíše konkrétní obsahy než metodicky plánované oblasti. Obsah výchovných plánů zahrnuje rovnoměrně jednotlivé výchovné složky řízených činností, které jsou zastřešeny zvoleným námětem, avšak bez cílených, metodicky provázaných úkolů a dalších souvztažných činností (např. při pobytu venku či jiných denních režimových momentech).

Plány v jednotlivých třídách jsou velmi dobré i průměrné úrovně. Celkové hodnocení je velmi dobré.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky vzdělávání

U dětí působí osm pedagogických pracovníků s odpovídajícím odborným vzděláním a dlouholetou pedagogickou zkušeností na plný pracovní úvazek. Tři učitelky mají 21 let praxe a pět učitelek nad 30 let praxe. V dalším vzdělávání si zvyšují odbornost v oblasti komunikativních dovedností, ekologii i práci s výpočetní technikou.

O provoz se starají tři provozní pracovníce a tři zaměstnankyně ve školní jídelně. Personální

obsazení je v současné době optimální.

Třídy a herny sloužící pro pobyt dětí jsou prostorné, vybavení je postupně modernizováno. Uspořádání nábytku včetně hracích koutků a přístupnosti pomůcek je ve třídách rozdílné. Je v nich zřetelná osobnost učitelky, její tvořivost i zájem.

Pomůcky a hračky jsou v dostatečném množství i výběru. Třídy jsou vybaveny klavíry, hifi věžemi a také čističkami vzduchu. V dětských knihovnách je široká nabídka pohádkových i naučných knih pro děti. Učitelská knihovna je bohatě zásobena kvalitní pedagogickou literaturou v široké nabídce a zahrnuje i tituly alternativní pedagogiky.

Příležitosti k pohybovým aktivitám jsou dětem poskytovány denně formou pravidelného ranního cvičení, dále při řízených zaměstnání tělesné výchovy, pobytu venku, i při ranních hrách. Během cvičení je frekventovaně užíván klavírní doprovod.

Režimové prvky (hygiena – i pravidelné čištění zubů, poměr v délce trvání mezi řízenými a spontánními činnostmi, pobyt venku, doba jídla, odpočinek) odpovídají potřebám dětí. Málo efektivní byla v době inspekce organizace svačiny, kde byly dlouhé čekací doby. Pitný režim je zajištěn, byl dětmi využíván.

Výrazný posun byl shledán ve výzdobě chodeb a schodiště, kde jsou vkusně aranžovány výtvarné práce a pracovní výrobky. Zateplení koberci zvýšilo i estetickou úroveň celého interiéru objektu, všude byl pořádek a čisto.

Spontánní a řízené činnosti

Bezprostřední příprava pedagogických pracovníků na vzdělávací činnost byla promyšlená (avšak ne vždy vhodně) ve skladbě dopoledního programu, metodických postupech, stanovení úkolů vzhledem k věku dětí a užití didaktických pomůcek a materiálů. Souběžné působení učitelů v přímé práci s dětmi bylo vzhledem k vyššímu počtu dětí ve třídách nezbytností a je efektivně řešeno ve prospěch dětí.

Průběh ranních her ve sledovaných třídách byl klidný, děti měly bohatou nabídku výběru činností i dostatek času k seberealizaci. Vhodným přístupem a podnětnými pomůckami učitelky děti motivovaly a zapojovaly je do plnění stanoveného úkolu dne. Přitažlivé bylo pro děti zhotovování minizahrádky z přírodních materiálů, živých větviček a květin, malování počasí, zhotovování berušek a motýlků s uplatněním vlastní fantazie. Činnosti byly zaměřeny na prožitkové učení s využitím znalostí dětí, získaných v předcházejících aktivitách (například dopravní situace, semafor). Většina dětí nabídky využila a se zájmem pracovala. Děti družně mezi sebou i s učitelkami rozmlouvaly, v jedné třídě často žalovaly, což učitelka taktně usměrnila. Učitelky většinou reagovaly na nápady dětí a cíleně je rozvíjely. Negativně působí krátký čas pro hru u později příchozích dětí. Tento nedostatek se snaží učitelky nahradit dětem v odpoledních hodinách.

Jednotlivé části řízeného ranního cvičení byly dostatečně náročné, obsah byl v souladu s požadovanou fyziologickou zátěží. Učitelky průpravné cviky vhodně motivovaly, vlastním předvedením byly pro děti vzorem. Drobné připomínky k jednotlivým cvikům, týkající se jejich efektivity, akceptovaly. Ojedinele byla pozorována možnost volby, kdy si dítě zvolilo jinou činnost a do cvičení se zapojilo až po krátké chvíli. Klavírní doprovod při cvičení kultivoval pohyb dětí, byla patrná jejich jistota při reakci na změnu dynamiky i rytmu. V jednom případě učitelka měnila zaběhnutou organizaci, děti reagovaly chaoticky. Při jejím osobním zapojení do pohybové hry došlo k uklidnění a efektivnímu dokončení pohybových aktivit.

Jarní motiv s aktuálním počasím a děním v přírodě učitelky realizovaly frontálně v návaznosti na ranní hry. Vynikajícím způsobem využily různé druhy pomůcek, poslechu magnetofonové nahrávky, manipulaci s předměty, pohybové vyjádření např. let motýlů apod. Umožňovaly

dětem sdělit vlastní zkušenost, zařazovaly problémové úkoly s hledáním příčin a souvislostí. Negativem byla nadměrná organizovanost a časová náročnost, což se v závěru projevilo ztrátou pozornosti dětí a zvýšeným neklidem.

Společné řízené činnosti s motivací na dopravu byly metodicky promyšlené, podložené množstvím pomůcek. Organizace byla však příliš náročná, děti spíše plnily zadané úkoly. V závěrečné části učitelka nabídla dětem výběr z mnoha aktivit, propojených tématicky. Děti získávaly vlastní zkušenosti při manipulaci, volně si volily kamarády, podílely se na výběru pomůcek i způsobu činnosti (kolorovaná kresba, malování, sestavování puzzle, dřevěné stavebnice s dopravními prostředky, hra na dopravu).

Téma o životě v rybníce nebylo podloženo zkušeností ani názornými pomůckami. Abstraktní rozhovor o žábě nebyl dětem (mladší věková skupina) žádným přínosem. Připravené ilustrace k písni dětem již motivovaly. Jejich pěvecké dovednosti byly převážně na velmi dobré úrovni, zpívaly s chutí při kvalitním klavírním doprovodu. Skákání na trampolíně (bohužel s dlouhými prostoji) zakončilo námětově řízený blok činností.

Častým jevem byly situační motivace a pozitivní hodnocení dětí. V několika případech již vzhledem k délce činnosti byly málo efektivní.

Všechny učitelky podporovaly pozitivní vzájemné vztahy a snažily se vytvořit prostředí důvěry, bezpečí, spolupráce a přiměřené tolerance.

Spontánní činnosti byly na vynikající úrovni, řízené činnosti byly celkově velmi dobré, přičemž se úroveň jednotlivých celků pohybovala v rozmezí vynikající - průměrný. Nedostatkem se jeví převaha frontálních činností a absence volby z širší nabídky.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň působení v jednotlivých třídách byla rozdílná. Pozitivní bylo integrované prožitkové učení s vhodnou motivací a využívání hry jako hlavního výchovného prostředku.

Rezervu spatřujeme zčásti ve formách a organizaci výchovně-vzdělávacích činností, které neakceptují současné pojetí metod práce v předškolní výchově.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepčním záměrem školy je postupná orientace pedagogů v „Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání“ a společná tvorba vlastního programu, který by odpovídal podmínkám a potřebám mateřské školy. Ředitelka má jasně stanoveny priority i prostředky, jak záměru docílit.

Roční plán práce vychází z podmínek mateřské školy, postihuje výchovně-vzdělávací oblast a organizační zajištění chodu mateřské školy. Specifikuje program jednotlivých tříd, který klade důraz na osobnostní stránku dítěte. Do výchovně-vzdělávací činnosti jsou zahrnuty mimo výchovných složek práce s LEGO-DUPLO, dramatické hry, logopedická péče, cvičení grafomotoriky. Z nadstandardní péče nabízí např. cvičení jógy, seznamování s počítačem, seznamování s angličtinou, plavání v bazénu, sezónní bruslení. Z dalších aktivit je to činnost dětského klubu, večerní cvičení pro maminky, víkendové výlety s rodiči, školní výlety, jarní ozdravný pobyt na horách, různé kulturní akce a pod. Součástí ročního plánu je nástin zdravotní koncepce a ekologické výchovy.

Plánování výchovné práce ve třídách mělo rozdílnou kvalitu, některé plány měly ráz informace. Funkční plán byl zaznamenán ve třídě „Veverek“. Ředitelka vzhledem k organizačním změnám, které vznikly přemístěním dětí i pedagogů ze zrušené mateřské školy z Konopné ulice do areálu MŠ, ponechala učitelkám určitou volnost a respektuje jejich zaběhlý styl práce. Se změnou počítá v okamžiku tvorby nového programu.

Koncepční záměr včetně profilace mateřské školy je zřetelný a do budoucna reálný.

Roční plán práce vychází z poznatků výroční zprávy, obsahuje potřebné informace o vzdělávací činnosti, organizaci i zajištění chodu zařízení a má příkladnou úroveň.

Dílčí rezervy jsou v plánování výchovně-vzdělávací práce v jednotlivých třídách.

Tato oblast je celkově na vynikající úrovni.

Organizování

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu se opírá o denní režim a rozvrh přímé výchovné práce pedagogů, které umožňuje souběžné působení učitelek v jednotlivých třídách, využívané zejména k podpoře náročnějších aktivit a pobytu dětí venku.

Kompetence pracovníků jsou částečně uvedeny v ročním plánu práce, částečně ve vnitřním a pracovním řádu. Dle konzultace ředitelka provede jejich aktualizaci, včetně zpracování organizačního řádu.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Formální nedostatky byly ředitelkou akceptovány a většinou byly v průběhu inspekce odstraněny.

Vnitřní a vnější informační systém vyhovuje podmínkám mateřské školy a je funkční.

Ve vztahu k rodičům je škola vstřícná a otevřená, zajišťuje pravidelné i mimořádné společné akce, jako jsou třídní schůzky, sobotní výlety, karneval, táborák při rozloučení se školáky. O činnosti školy a plánovaných aktivitách jsou rodiče informováni obvykle na začátku školního roku, průběžně pak denním kontaktem s učitelkami, prostřednictvím nástěnek a písemných informací na originálních poutacích. Výtvarné a další ruční práce dětí zdobí všechny přístupné prostory.

Na škole poradenská činnost zajišťována není. V rámci výchovně-vzdělávací činnosti je dětem věnována logopedická péče. MŠ informuje rodiče o dostupném poradenském servisu, úzce se kontaktuje s SPC a s PPP. Průběžně také spolupracuje s pediatrem a stomatologem.

V prostorách MŠ působí dětský klub pro maminky s dětmi, které jsou na mateřské dovolené. Jeho význam nespočívá jen v adaptaci dětí na větší sociální skupinu a vstup do mateřské školy, ale vytváří výjimečně pozitivní prostředí pro setkávání rodin, komunikaci mezi rodiči navzájem a společnými zážitky (rodinné výlety, účast na vzdělávacích akcích např. aromaterapie...) podporuje dnes již málo vídaná lidská setkávání.

Organizování má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Zrušením nedaleké mateřské školy a jejím přemístěním do areálu zařízení ředitelka měla před sebou náročný úkol: stmelit dva kolektivy, které pracovaly dle rozdílných programů. Taktním přístupem a vzájemnou konfrontací se jí daří předcházet pracovním střetům a vytvářet klidnou atmosféru na celém zařízení.

Ředitelka pružně reaguje na nové podněty, zřetelně se projevuje její tvůrčí práce v modernizaci zařízení, ve využití nových trendů ve výchovně-vzdělávací činnosti i při spolupráci s rodiči.

Zajímá se o management, motivuje pracovnice k dalšímu vzdělávání. Sleduje zájem o semináře a zpětně uplatnění získaných poznatků při práci s dětmi.

Tato oblast je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky spočívá v několika rovinách: v kontrole provozu, v zabezpečování revizí, v kontrole dokumentace a v hospitační činnosti.

Plán kontrolní a hospitační činnosti je uveden v ročním plánu práce a je specifický pro dané zařízení. O výsledcích ředitelka vede kvalitní a konkrétní záznamy, zjištěné nedostatky řeší ihned. Obecná zjištění prezentuje na pedagogické radě a provozní poradě. Kritéria hodnocení pracovníků jsou stanovena. Hodnocení pracovníků probíhá zpravidla při návrhu či změně nenárokových složek platu.

Rozsah kontroly a její úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy uplatňuje svou odbornost a osobnostní kvality, má promyšlený způsob vedení pracovníků. Ze zkušenosti vychází i při řešení specifické situace při propojení dvou kolektivů, klade důraz na partnerskou spolupráci s osobním nasazením jednotlivých pracovníků. Podmínky jsou na vynikající úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 25. 5. 2001, čj.: 65/01
- Zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni 15. 2. 1996 čj.:181/96, aktualizované k 1. 9. 2001 čj.: OŠM-036/01-RZS
- Statistický výkaz k 30. 9. 2001
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Roční plán na školní rok 2001/2002, včetně koncepce
- Plány výchovné práce – třídní
- Vnitřní řád, provozní řád, pracovní řád školy platné ve šk. roce 2001/2002
- Přehledy výchovné práce, evidenční listy dětí, evidence docházky dětí ve všech třídách
- Přihlášky, rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ – aktuálně docházejících dětí
- Hospitační záznamy ze šk. roku 2001/2002
- Záznamy pedagogických rad a provozních porad
- Kritéria pro osobní ohodnocení pracovníků platná pro šk. rok 2001/2002
- Jmenování ředitelky školy do funkce ke dni 1. 7. 1998 bez čj., vydáno ŠÚ Liberec
- Záznamy a zprávy PPP o aktuálně docházejících dětech

ZÁVĚR

Mateřská škola má velmi dobré podmínky pro splnění deklarovaných cílů. Aplikace současných trendů v předškolní výchově je teprve v začátcích, zjištěná kvalita práce učitelek je předpokladem k jejich postupnému a úspěšnému zavedení.

Vytvořené podmínky prostorové, materiální a psychohygienické umožňují plně realizovat stanovený výchovně vzdělávací program. Personální obsazení, i přes některé specifické problémy, je optimální.

Promyšlená organizace, funkční informační systém směrem k zaměstnancům a k rodičovské veřejnosti, účelně prováděná kontrola směřující k pozitivnímu vývoji předškolní výchovy, dokazují promyšlenost a koncepčnost práce vedoucího pracovníka.

Od poslední inspekce čj.: 0-0804/9697-357/97 došlo k výraznému zlepšení vnitřního vybavení budovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	v. r.
Členka týmu	Mgr. Miloslava Paclíková	v. r.

V Semilech dne 7. května 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 5. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Helena Renčová

v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	14. 6. 2002	085 170/02-1075
Zřizovatel	14. 6. 2002	085 169/02-1075

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány